

Utringer af Rigsdagsmanden for Kiøbenhavn 2den Valgfreds (Bliren=Fincke), som det syntes mig der dog burde tales et Par Ord om, at jeg har begjært Ordet. Der var nemlig to Ting, som han paaftod i sit første Forsdrag, hvilke synes mig vare baade meget forskjellige og her ikke sammenhængende. Han paaftod saaledes paa den ene Side, at dersom man ikke vilde agte testamentariske Bestemmelser for Stiftelser til et eller andet offentligt eller gavnligt Brug, saa ville blandt Andet Følgen vist være den, at der ikke blev givet synderligt til saadanne Stiftelser herefter. Denne hans Slutning er bleven modsagt her i Salen, og det er jo intet Under, da det hverken, som det synes, at den ærede Rigsdagsmand meente, er idag eller igaar, at man først er begyndt med at ringeagte testamentariske Bestemmelser, hvor man ikke længere syntes om dem, men dette er jo fra forrige Aarhundrede af blevet ganske almindeligt hos os. Jeg kan isvrigt paa ingen Maade bifalde det, da ogsaa jeg troer, blandt Andet, at Følgen deraf vil blive, som den vel ogsaa allerede har vist sig at være, at der ingenlunde seer saa betydelige Gaver, enten til Kunstens eller Videnskabers Fremme, som vi ellers turde forudsætte. Men her er jo slet ikke Spørgsmaal om noget Saadant; her er jo ikke Spørgsmaal om, om det Gods, som var givet enten til Sorø Academie eller til nogen anden Stiftelse, om det anvendtes efter Giverens Villie eller ikke; her er jo kun Spørgsmaal om, hvorvidt det skulde være et Brud, enten paa Testamenter eller jeg veed ikke paa hvilken Eiendomsret, naar Regjeringen nu finder, at Godset kan opfylde sin Bestemmelse, og ved sine Indtagter vedligeholde det, som det var givet til, ved at bruges, bestyres og deles paa en anden Maade, som tillige kan være Landet og Folket til større Gavn. Og jeg seer ikke, hvorledes der kan være det allermindeste Skin af et Testamentbrud ved dette, ligesom heller ikke her nu ved dette Forslag at lade Fæstegodsset overgaae til Selveiendom paa en Maade, som vel kan være Bedkommende meget fordeelig, men som paa ingen Maade formindsker den Indtægt, som efter Testators Villie og efter hans Beregning skal

gaae til den Stiftelse, han har villet bidrage til at holde opreft. Saaledes synes mig da, at de to Ting have her slet intet med hinanden at gjøre, og naar det endelig skulde ansees for at være en revolutionair Grundsætning, at ville have Fæstegodsset paa alle de Godser, som staae under Statens eller Regjeringens Bestyrelse, til paa taalelige og billige Vilkaar for Fæsterne at gaae over til Selveiendom, saa er da denne Sætning i Danmark meget ældre end den første franste Revolution, end sige den anden.

David: Det er fra Ministerbanken et Par Gange blevet paaftaaet, at man ikke kunde komme tilbage til Loven af 8de April 1851. Det forekommer mig imidlertid, at et Lovforslag, hvis Formaal er at anvende netop de Regler, som ved Loven af 8de April 1851 ere givne for det egentlige Domainegods, paa Gods, der dog ialfald ikke i alle Henseender er i samme Tilfælde som Domainegodsset, nødvendigviis maa føre med sig, at man maa undersøge, om da virkelig ogsaa de Regler, som indeholdes i Loven af 8de April 1851, ere saa heldige, at man maa ønske dem en videre Anvendelse. Det er med Hensyn til hiin Protest, at jeg, som allerede under Behandlingen af Loven af 8de April 1851 har forfægtet de her bekæmpede Ansøelser, allerede nu har taget Ordet, for ikke at lade en saadan Protest gaae upaatakt hen, idet det, som sagt, forekommer mig, at hvad der her handles om, nødvendigviis maa føre med sig, at man paany maa underkaste ogsaa de Regler, som ere givne i den oftnævnte Lov, endnu en Døftelse, efterform man vil give dem en videre Anvendelse. (Ja!)

Cultusministeren: Jeg maa tillade mig at bemærke, at der ikke fra min Side er fremkommet nogen Protest; jeg har kun gjort opmærksom paa en Forvirring, som syntes mig at have indfueget sig. Jeg har ikke protesteret mod, at man underkaster de Regler, som gjælde for Domainegodssets Overgang til Selveiendom, en ny Prøvelse, men jeg har gjort opmærksom paa, at det var urigtigt, at tabe sig i lange Undersøgelser om, hvad der frygtes for Domainegodssets Bedkommende, og hvad man ikke veed om Domainegodsset, og at dette var at blande et uvedkommende Forhold ind i denne Sag,